

НАРАХУВАННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ

Шацкова Л.П.,
Шестопалова М.Д.

Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса

В бюджетній сфері оплата праці працівників регулюється низкою нормативно-правових документів спеціального характеру. Також кожна галузь має свої інструкції і нормативні акти. Основним документом, що регулює питання оплати праці працівників бюджетної сфери, є Закон України "Про оплату праці" від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР (далі - Закон про оплату праці) [1].

Згідно Закону України "Про оплату праці" заробітна плата – це винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку за трудовим договором власник або вповноважений ним орган виплачує працівникові за виконану ним роботу[1].

Процес оплати праці в бюджетних установах має певні свої особливості в порівнянні з приватними підприємствами:

- а) результат роботи працівника - це не продукція, а робота, послуги;
- б) праця носить розумовий характер;
- в) в бюджетних установах на оплату праці до складу сукупних витрат від усіх витрат становить від 59,9% до 84,9%;
- г) в бюджетних установах досить високий рівень висококваліфікованих спеціалістів, а в галузях освіти, мистецтво, охорона здоров'я припадає понад 50% від загальної чисельності працівників [2].

Для визначення посадового окладу за ЄТС кожній професії, посаді встановлено тарифний розряд і для кожного розряду запроваджено тарифний коефіцієнт згідно з Постановою № 1298 міністерствами й іншими центральними органами виконавчої влади затверджені та розроблені за погодженням з Міністерством соціальної політики України конкретні умови оплати праці та розміри посадових окладів [5].

Вони затверджені для працівників:

– освіти - наказом Міністерства освіти і науки "Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ" від 26.09.2005 р. № 557 (далі - Наказ № 557) [6];

– охорони здоров'я - затвердженими наказом Міністерства праці та соціальної політики України та Міністерства охорони здоров'я України "Про впорядкування умов оплати праці працівників закладів охорони здоров'я та установ соціального захисту населення" від 05.10.2005 р. № 308/519 (далі - Умови № 308/519) [7];

– культури - наказом Міністерства культури і туризму України "Про впорядкування умов оплати праці працівників культури на основі Єдиної тарифної сітки" від 18.10.2005 р. № 745 (далі - Наказ № 745) [8];

– фізкультури і спорту - наказом Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту "Про впорядкування умов оплати праці працівників бюджетних установ, закладів та організацій сфери фізичної культури та спорту" від 23.09.2005 р. № 2097 (далі - Наказ № 2097) [4].

Розглянемо в табл. 1 доплати та на надбавки в різних сферах діяльності.

Таблиця 1

Доплати та надбавки і сферах діяльності

Сфера діяльності	Доплати та надбавки
1	2
Освіта: – за виконання обов'язків тимчасово відсутніх працівників, за	

Продовження таблиці 1

1	2
<p>суміщення професій (посад), за розширення зони обслуговування або збільшення обсягу виконуваних робіт;</p> <ul style="list-style-type: none"> – за роботу у нічний час, якщо вищий розмір не визначено законодавством, за кожну годину роботи з 10 години вечора до 6 години ранку встановлюються у граничному розмірі; – за вчене звання професора; – старшого наукового співробітника; – за науковий ступінь доктора наук; – кандидата наук [1]. 	<p>50%</p> <p>40%</p> <p>до 33%</p> <p>до 25%</p> <p>до 25%</p> <p>до 15%</p>
<p>Охорона здоров'я:</p> <p>Лікарі-хірурги всіх найменувань* і лікарі-ендоскопісти, лікарі-анестезіологи, лікарі загальної практики - сімейні лікарі**:</p> <ul style="list-style-type: none"> – вищої кваліфікаційної категорії; – першої кваліфікаційної категорії; – другої кваліфікаційної категорії; – без категорії. <p>Лікарі-інтерни, лікарі-стажисти за такими лікарськими спеціальностями: лікар-хірург (всіх найменувань), лікар-ендоскопіст, лікар-анестезіолог, лікар загальної практики - сімейний лікар.</p> <p>Лікарі інших спеціальностей:</p> <ul style="list-style-type: none"> – вищої кваліфікаційної категорії; – першої кваліфікаційної категорії; – другої кваліфікаційної категорії; – без категорії. <p>Лікар-інтерн, лікар-стажист за іншими лікарськими спеціальностями.</p>	<p>14%</p> <p>13%</p> <p>12%</p> <p>11%</p> <p>10%</p> <p>13%</p> <p>12%</p> <p>11%</p> <p>10%</p> <p>9%</p>
<p>Культура:</p> <p>за виконання обов'язків тимчасово відсутніх працівників;</p> <p>за суміщення професій (посад);</p> <p>за розширення зони обслуговування або збільшення обсягу виконуваних робіт;</p> <p>за роботу в нічний час за кожну годину роботи з 10-ї години вечора до 6-ї години ранку;</p> <p>за науковий ступінь:</p> <ul style="list-style-type: none"> – доктора наук; – кандидата наук; – за використання в роботі дезінфікувальних засобів, а також працівникам, які зайняті прибиранням туалетів [3]. 	<p>до 50%</p> <p>до 40%</p> <p>25%</p> <p>15%</p> <p>10%</p>
<p>Фізкультура і спорт:</p> <p>"народний";</p> <p>"заслужений";</p> <p>за спортивні звання:</p> <p>"заслужений тренер", "заслужений майстер спорту";</p> <p>"майстер спорту міжнародного класу";</p> <p>"майстер спорту".</p>	<p>40%</p> <p>20%</p> <p>20%</p> <p>15%</p> <p>10%</p>

Література

1. Закон України від 20.04.1995 р. № 144/95 зі змінами та доповненнями «Про оплату праці», затверджений Постановою ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua.
2. Бухгалтерський облік. Організація і завдання обліку заробітної плати та праці в бюджетних установах. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : osvita.ua
3. Наказ від 23 вересня 2005 р. № 2097 "Про впорядкування умов оплати праці працівників бюджетних установ, закладів та організацій галузі фізичної культури і спорту" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: search.ligazakon.ua
4. Наказ від 18.04.2012 р. №219 "Про умови оплати праці працівників Державної інспекції України з безпеки на наземному транспорті, її територіальних органів – управлінь в Автономній Республіці Крим, областях, мм. Києві та Севастополі, районах, які не є державними службовцями" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.mtu.gov.ua
5. Постанова від 30 серпня 2002 р. №1298 "Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua
6. Наказ Міністерства освіти і науки від 26.09.2005 р. № 557"Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua
7. Наказ від 05.10.2005 р. № 308/519 "Про впорядкування умов оплати праці працівників закладів охорони здоров'я та установ соціального захисту населення" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon5.rada.gov.ua
8. Наказ від 18.10.2005 р. № 745 "Про впорядкування умов оплати праці працівників культури на основі Єдиної тарифної сітки" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua